

[Vesterager.]

fast i vore Skolelovsbetragtninger. Allerede i den store Skolekommission fremsatte vi Tanker, som vi syntes man maatte følge, og jeg tror, at det den Dag i Dag vil være klogt at tage Hensyn dertil. Vi udtalte dengang i Indledningen til den store Skolekommissions Bètænkning:

„Vi ønsker vort Skolevæsen forbedret og videreudviklet, saaledes at Nutidens berettigede Krav til Børnenes og Ungdommens Undervisning og Opdragelse imødekommes, men samtidig Skolens ned-arvede Grundpræg bevares. Kundskabsmeddelelse maa ikke betyde en Tilside-sættelse af Opdragergerningen, som maa være Skolens altbeherskende Formaal. Men skal Skolens pædagogiske Opgave løses til virkelig Held for vort Folks Fremtidsudvikling, maa et nøje Samarbejde mellem Skole, Hjem og Kirke bevares og udvikles.“

Det var den Linie, vi vilde gaa frem efter, da vi afsluttede det store Arbejde, som var udført i den saakaldte store Skolekommission, og denne Linie har vi fastholdt under de forskellige Forhandlinger, som er ført gennem Aarene.

Det er nu, som det allerede er nævnt, fjerde Gang, Tinget begynder paa en Forhandling om dette Lovforslag om Folkeskolen. Ogsaa under den foregaaende Undervisningsminister blev det ført Forhandlinger, efter Ministerens Henstilling fremsatte vi fra konservativ Side en Udtalelse om, paa hvilket Grundlag vi kunde tænke os at gaa ind i en virkelig Forhandling om Folkeskolens Ordning, og jeg vil gerne med den højtærede Formands Tilladelse citere nogle Linier af den da afgivne Bètænkning. Vi skrev dengang:

„Som Basis for vor Medvirkning til en Gennemførelse af en ny Lov om Folkeskolen maa Mindretallet imidlertid kræve, at der samtidig i Skoletilsynsloven gennemføres Ændringer, der heler det Brud i Forholdet mellem Skolen og Kirken, som nævnte Lov medførte. Det kirkelige Tilsyn med Religionsundervisningen, som Loven har ladet bestaa, maa gøres virkelig effektivt (bl. a. ved sikret Indflydelse paa Tilrettelægningsplanen af Skole- og Undervisningsplan) og maa udstrækkes ogsaa til Sønderjylland, ligesom der for Københavns Vedkommende maa indføres tilsvarende Foranstaltninger, afpasset efter Hovedstadens særlige Forhold.“

Det var nogle af de Tanker, vi dengang fremsatte som Svar paa den daværende Undervisningsministers Spørgsmaal,

og jeg tror ikke, det er en Hemmelighed for nogen, som var med i Skolearbejdet dengang, at den daværende Undervisningsminister meget ønskede, at Lovforslaget skulde gennemføres paa bred Basis og med Tilslutning fra saa godt som alle Sider i dette høje Ting. Den daværende Undervisningsminister erkendte i Virkeligheden derigennem, at der var noget umaadelig uensartet over Skolens Styrelse her i vort Land, hvilket jeg jo Gang paa Gang fremhævede over for ham, idet vi havde een Ordning for København, en anden for Købstæderne, en tredje for Landkommunerne, en fjerde for Sønderjylland og en femte for Færøerne. Den daværende Undervisningsminister var ikke utilbøjelig til at indrømme, at en saadan Uensartethed var unaturlig i et lille Land som Danmark. Derfor ønskede vi Bestemmelser, der kunde bringe Samling paa dette underligt spredte i vor Skolelovgivning, og saa erklærede vi os i øvrigt villige til at gaa ind i en virkelig frugtbar Forhandling og søge at finde en Form, hvorunder vi kunde føre Folkeskolen frem til en bedre Standard. Er det saadan, som det jo er fremhævet fra flere Sider, og som det af Pædagoger bliver fremhævet i Skoledebatter, at den danske Folkeskole i Danmark staar tilbage for Folkeskolen i det øvrige Norden, saa er det naturligt, at vi tager op til Drøftelse, hvorledes vi kan føre vort Skolevæsen frem, saa det kan komme paa Linie med Skolevæsenet i de andre nordiske Lande.

Endelig er der jo sket dette, som jeg tillægger uhyre Vægt, at man i de senere Aar er kommet til Klarhed over, at Opdragelsen har en lang større Betydning, end man forhen har villet tillægge den. I de foregaaende Love om Folkeskolen har Opdragelsen overhovedet ikke været nævnt. Nu er det blevet sagt af en saa betydelig Skoleautoritet som Skoledirektøren her i København, at med Hensyn til Karakterdannelse og Karakterudvikling har Skolen sikkert forsømt noget. Det er jo en Indrømmelse fra autoritativ Side, som man ikke kan sidde overhørig, naar man skal til at drøfte en samlet Skoleplan for hele den danske Ungdom og den danske Folkeskole. Det er maaske ogsaa derfor, den nuværende højtærede Undervisningsminister har formet Lovforslaget saaledes, som han har, og vi fra vor Side skal villigt indrømme, at der er taget Hensyn til de Retningslinier, vi har peget paa, og til de Krav, vi gennem Aarene har fremsat under de skiftende Forhandlinger om dette vigtige Lovforslag.

Jeg maa maaske indskyde den Bemærkning, at naar vi gik ind for Seminarieloven